

Список використаних джерел:

1. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.
2. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
3. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05.02.2015 р. № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#n172>.
4. Кінщак А. В. Нормативно-правове забезпечення розвитку державної регіональної політики України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 13–14. С. 100–105.
5. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#n2>.

ENTREPRENEURIAL COMPONENT IN THE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES

Olha RUDACHENKO, PhD, assistant professor

Vladyslav KIZILOV, M.Sc

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Decentralization reform is one of the few reforms in Ukraine that has a plan, strategy and clear concept. A feature of the reform is the simultaneous implementation of several reforms in the field of public administration in the context of decentralization [1]:

- reform of the territorial organization of power;
- local self-government reform;
- regional policy reform.

The community budget is the financial basis for the development of the administrative-territorial unit and plays an important role in solving the economic and social tasks of the community, the functioning of its infrastructure, housing and communal services, transport, construction. The main directions of the use of community budget funds are the financing of social protection and social security, health care, education, culture, which requires local self-government bodies to make balanced, effective management decisions regarding the formation and use of the community budget in modern conditions of economic and financial development in order to achieve efficiency providing the population of the community with socially necessary goods and services.

The local budget reflects the system of economic relations that are formed in society regarding the distribution of the gross domestic product, the creation of cash funds, their redistribution and use for the provision of appropriate services and benefits to the population of a certain territory.

The implementation of qualitatively new approaches and methods in the process of community budget formation in the system of inter-budgetary relations must be carried out at all stages of the management of budgetary resources: monitoring and evaluation of budget indicators, control over the implementation of indicators for budget revenues and expenditures, regulation of the process of formation, distribution and use of budget funds

As of 2022, there are a total of 1,439 communities in Ukraine, covering 27,833 settlements, with a total area of 553,818 km² and a population of 3,812,555 [3]. However, there is no information on the distribution by individual regions of Ukraine on official sources.

When analyzing budget revenues separately by their components, it is important to pay attention specifically to community revenues, which are supplemented by taxes and fees, and at the same time to focus on the entrepreneurial component of the community [2].

In 2020, the enterprises of the Kharkiv region sold products (goods, services) without VAT and excise duty for a total amount of UAH 555,526 million, which is 3.0% of the total volume of industrial products sold in the region (in 2019, it was UAH 414,188.2 million. hryvnias) [3]. The enterprises of the region also carried out export and import operations. The foreign trade turnover of the Kharkiv region for January-September 2020 amounted to 998 million 508 thousand UAH [3].

The main goods exported by the region's leading enterprises outside Ukraine were heating boilers, lumber, components for inflatable boats, and electric hermetic conduits. Kharkiv region is also one of the most powerful agro-industrial regions of Ukraine, which specializes in the production of agricultural products [4-5].

Thus, the entrepreneurial component plays an important role in the life of territorial communities.

References:

1. Decentralization in Ukraine. Electronic link. – URL: <https://decentralization.gov.ua/>

2. Bibik N.V., Yesina V.O., Rudachenko O.O. Informational and analytical principles of budgeting management in united territorial communities. Business Inform. 2020. No. 9. С. 107–116. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-9-107-116>

3. State Statistics Service of Ukraine. Electronic link. – URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Rudachenko O. O., Yesina V. O., Bibik N. V. Budget management in the conditions of transition from strategic to medium-term budget planning in territorial communities. International scientific journal "Internauka". Series: "Economic Sciences". 2021. No. 11. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-11-7680>

5. Dymchenko, O., Smachilo, V., Rudachenko, O., & Shkurupii, K. Entrepreneurial component in the formation of financial capacity of territorial communities of the Kharkiv region. Communal management of cities, 5(172), 2022, 31–35. <https://doi.org/10.33042/2522-1809-2022-5-172-31-35>

ДИНАМІЧНИЙ ПРОГНОЗ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ПРИ УПРАВЛІННІ БЮДЖЕТОМ

І. В. ТЕРЕЦЬУК, викладач

ПВНЗ Європейський університет,

irenaterra16@gmail.com

Постановка задачі. Метою роботи є розробка динамічних моделей системи прийняття рішень під час управління бюджетом підприємства групи «А» (виробництво засобів виробництва) на плановий період місяць із розбивкою на добу.

Основний матеріал. Під час розробки моделей реалізовано ряд підзадач: аналіз характеристик об'єкта управління; згідно з методологією системного аналізу визначено перелік змінних, що характеризують процес бюджетування; вибір типу математичної моделі; формалізовано структуру системи бюджетування; розробка рівнянь моделі; постановка та формалізація завдання управління сальдо.

Проведений аналіз характеристик об'єкта управління та особливості процесів, що протікають у ньому, дозволив здійснити формалізацію структури системи. Система бюджетування підприємства сприймається як трирівнева: перший рівень – операційні бюджети; другий рівень – функціональні бюджети; третій рівень – підсумкові бюджети.

Структура операційних бюджетів має вигляд:

$$Ob = \cup_{k=1}^9 Ob_k, \quad (1)$$